Femeie! Ce cuvânt măreț! În ea se află puritatea fecioarei, abnegația prieteniei, vitejia mamei! *(Nicolai Alekseevici Nekrasov)*

Dreptul

ISSN 1857-3185

VINERI
6 martie
2009
Anul VIII
nr. 8 (267)
8 pagini - 2.50 lei

E-mail: dreptul_pravo@yahoo.com

„TICA" va sprijini Republica Moldova **pag. 2**

Un mărțișor pentru femei **pag. 3**

Eradicarea corupției – evaluări, concluzii… **pag. 4**

De ziua ta, Femeie!

Mult Stimate Doamne și Domnișoare!

Armonia și mireasma îmbătătoare a florilor, căldura îmbietoare a primăverii și-ar pierde farmecul dacă nu ați exista Dumneavoastră.

Creație a divinității, Femeia întruchipează ființa care inspiră poeți și pictori, ființa care emană seninătate în univers, pentru că insuflă necondiționat dragoste în tot ceea ce face și găsește timp pentru orice problemă. Iar atunci când îi este greu, o ia de la capăt, devenind și mai hotărâtă, mai ambițioasă, mai puternică, mai responsabilă, ceea ce o apropie și mai mult de perfecțiune și, cel mai important, nu uită că este în primul rând Femeie.

Mult Stimate Doamne, îmi exprim stima, recunoștința și aprecierea pentru tot ceea ce sunteți, dorindu-vă numai împliniri frumoase, sănătate și fericire supremă. Să aveți parte de o primăvară frumoasă, plină de lumină și căldură în suflet.

Gheorghe AVORNIC,
Redactor șef al publicației periodice „Dreptul",
Președinte al Consiliului de Administrație al UJM

Gânduri despre femeie

Femeia este marea educatoare a bărbatului - ea îl învață să practice câteva virtuți încântătoare, ca: politețea, discreția și mândria aceea care se ferește să nu fie inoportună. Câtorva, ea le arată cum să placă; și, tuturora, le arată arta de a nu displăcea. De la ea, învățăm că societatea este mult mai complexă și de o alcătuire mai delicată decât se crede în cafenelele politice. În sfârșit, lângă ea ne pătrundem bine de gândul că visurile sentimentului și fantomele credinței sunt invincibile și că, îndeobște, nu rațiunea este cea care guvernează pe oameni.

(A. France, "Gradina lui Epicur")

Oricât de mult ai iubi o femeie, oricâtă încredere ai avea în ea, oricare ar fi siguranța în viitor pe care ți-o dă trecutul ei, ești întotdeauna mai mult sau mai puțin gelos. Dacă ai fi îndrăgostit, cu adevărat îndrăgostit, desigur că ai resimți această nevoie de a izola de restul lumii ființa în a cărei inimă ai vrea să fii numai tu.

(Alexandre Dumas fiul)

* * *

Frumusețea intelectuală nu înseamnă a ști multe, ci a ști ceea ce trebuie, frumusețea sentimentală nu stă în violența pasiunilor, ci în naturalețea lor, frumusețea plastică nu se află în perfecțiunea exterioară după tipuri sculpturale, ci în concordanța formelor cu purtarea, ce constituie viața proprie a unei femei.

(Angel Ganivet)

În mod diferit, dar la fel de complet ca și bărbatul, femeia este organizată în vederea unei activități raționale, al cărei principiu este libertatea și al cărei scop este progresul.

(Marie dAgoult)

* * *

Femeile sunt de două categorii: unele sunt mai ales mame, altele iubite. Dacă le compari cu anotimpurile, femeia mamă este ca anotimpul ploilor; îți dă hrană, te potolește. Îți înlătură toate lipsurile, te mulțumește prin sacrificiile sale proprii. Iar femeia iubită este ca primăvara, misterul ei e de nedestăinuit, farmecele ei sunt dulci și neliniștea ei îți trezește valuri în sânge.

(Rabindranath Tagore)

Curtea Constituţională

„TICA” VA SPRIJINI REPUBLICA MOLDOVA

Diverse instituţii, organizaţii internaţionale, reprezentanţe străine îşi manifestă interesul faţă de preconizatele acţiuni la scară naţională consacrate aniversării a 15-a a Constituţiei Republicii Moldova, în special faţă de Seminarul jubiliar internaţional, organizat cu prilejul remarcabilului eveniment sub egida Parlamentului şi Curţii Constituţionale. Întrucât la acest for urmează să participe şi reprezentanţi ai justiţiei constituţionale turce, la 3 martie, Yaver Demir, coordonator de programe al Oficiului Chişinău al Agenţiei Turciei pentru Cooperare Internaţională (TICA), a vizitat Curtea Constituţională a Republicii Moldova, oferindu-se să acorde suport logistic pentru anumite segmente ale seminarului, ce va avea loc pe 26 – 29 iulie a.c.

Preşedintele Curţii Constituţionale, Dumitru Pulbere şi judecătorul Curţii, Elena Safaleru, i-au povestit oaspetelui despre deja anunţatul sprijin al Comisiei pentru Democraţie prin Drept a Consiliului Europei, a Fundaţiei Germane pentru Cooperare Juridică Internaţională, a Oficiului coordonatorului rezident al Organizaţiei Naţiunilor Unite din Moldova. Participarea la Seminarul jubiliar a reprezentanţilor justiţiei constituţionale din aproximativ 35 de state şi a unor prestigioase organizaţii internaţionale demonstrează interesul sporit faţă de evoluţia constituţionalismului în ţara noastră, care este orientată, în acest sens, spre modelele celor mai avansate democraţii.

Acum o lună, în timpul vizitei la Curtea Constituţională a Ambasadorului Turciei la Chişinău, a fost lansată ideea revigorării Reuniunii curţilor constituţionale ale statelor din regiunea Mării Negre sub egida organelor de control constituţional din Republica Moldova şi Republica Turcia. Detalii privind această acţiune urmează să fie discutate în timpul participării preşedintelui Curţii Constituţionale a Turciei, Nasim Kilic, la Seminarul jubiliar de la Chişinău. Aflând despre această intenţie, şeful Oficiului „TICA – Moldova” s-a arătat interesat de colaborarea în vederea desfăşurării pentru prima dată la Chişinău a unei astfel de reuniuni.

Activitatea „TICA – Moldova”, care este subordonată Guvernului Turciei, a demarat în 1994 în baza unui acord interguvernamental de cooperare tehnică. Până în prezent, a implementat mai multe programe şi proiecte sociale, având ca obiectiv special susţinerea dezvoltării social-culturale a Gagauz-Yeri.

Reprezentanţii Misiunii OSCE/ODIHR la Ministerul Justiţiei

La 4 martie 2009 Ministrul Justiţiei, dl Vitalie Pîrlog, a avut întrevedere cu dnele Claudia Vullmer şi Francine Barri din cadrul Misiunii OSCE/ODIHR de observare a alegerilor parlamentare care vor avea loc la 5 aprilie curent. În cadrul întrevederii au fost abordate acţiunile de pregătire a apropiatului scrutin electoral, din perspectiva rolului Ministerului Justiţiei în asigurarea unei competiţii electorale echitabile şi a unor alegeri libere, corecte şi democratice.

Părţile s-au referit la procedura de înregistrare a partidelor politice sau a modificărilor în documentele de constituire ale acestora după intrarea în vigoare în anul 2008 a noii legi cu privire la partidele politice, în special în contextul pregătirii implementării mecanismului de finanţare a partidelor politice din bugetul de stat, care va fi aplicat după desfăşurarea scrutinului parlamentar.

Interlocutorii au abordat şi unele aspecte privind aplicarea legii cu privire la întruniri. Ministrul Justiţiei a informat oaspeţii despre desfăşurarea la 16 februarie 2009, în colaborare cu Centrul pentru Drepturile Omului, a unei mese rotunde cu privire la acţiunile de asigurare a exercitării libere a dreptului la întruniri.

Ministrul Justiţiei a remarcat că Republica Moldova e o ţară cu o democraţie tânără şi de aceea trebuie să facă faţă mai multor provocări, inclusiv în ceea ce priveşte organizarea unor alegeri corecte, libere şi democratice. Statul nostru dispune de cadrul normativ care să asigure alegeri libere şi corecte, însă modul de implementare a acestor norme, în special a Codului electoral şi a legii cu privire la întruniri, este fundamental pentru verificarea respectării consecvente a valorilor democratice. Şi în acest sens, Comisiei Electorale Centrale îi revine rolul decisiv, a subliniat Ministrul Justiţiei, rolul altor autorităţi, al societăţii civile şi al cetăţenilor fiind, de asemenea, esenţial.

În cadrul întrevederii, părţile au abordat şi acţiunile de organizare a alegerilor în penitenciare. În premieră, dreptul de vot a fost extins la persoanele condamnate la infracţiuni uşoare şi mai puţin grave.

Ministrul Justiţiei şi-a exprimat convingerea că, în raport cu alegerile precedente, la scrutinul din 2009 se va reuşi asigurarea unui grad mai înalt de transparenţă. Părţile au subliniat importanţa asigurării monitorizării procesului electoral şi a eliminării prompte a eventualelor deficienţe.

În final, dl Pîrlog a mulţumit oaspeţilor pentru interesul manifestat de OSCE privind dezvoltarea procesului electoral din statul nostru, precum şi pentru disponibilitatea de a răspunde solicitării autorităţilor Republicii Moldova de asistenţă tehnică în domeniu, menţionând în special expertizarea legii privind întrunirile. În acest context, Ministrul Justiţiei şi-a exprimat, de asemenea, încrederea că nivelul de cooperare cu organizaţia regională va continua să fie la fel de fructuos precum a fost în ultimii ani.

Femeia în viaţa politică a Moldovei

În pofida faptului că dreptul fundamental al bărbaţilor şi femeilor de participare la viaţa politică este recunoscut demult, în practică continuă să se înregistreze o diferenţă considerabilă dintre situaţia de jure şi de facto privind includerea lor în activitatea structurilor puterii şi la adoptarea deciziilor. În consecinţă, aspectele ce prezintă interes şi provoacă îngrijorarea femeilor nu sunt abordate la nivel de adoptare a deciziilor politice, în felul acesta, ele sunt plasate în situaţia de a nu fi în stare să influenţeze hotărârile cardinale din domeniile social, economic şi politic. În genere, cifrele existente indică doar asupra unor majorări simbolice şi mărturisesc că mai sunt multe de făcut până va fi atins un co-raport echivalent dintre sexe.

În recomandarea adoptată în anul 2003 de Comitetul de Miniştri al Consiliului Europei se menţionează despre aceea că “este necesar ca prezenţa femeilor la posturile de conducere să se asigure până la nivelul de patruzeci de procente”. Spre regret, doar Suedia a atins astfel de indicatori de prezenţă feminină în parlamentul naţional. Alte ţări scandinave (Norvegia, Finlanda, Danemarca), precum şi Germania, Austria, Belgia, Olanda şi Spania sunt doar pe cale să atingă asemenea indicatori.

În Republica Moldova, conform datelor Biroului Naţional de Statistică, la începutul anului 2008, femeile constituie 51,9% din populaţia ţării. Însă, după cum este remarcat în Raportul de Bază privind situaţia în domeniul drepturilor omului în Republica Moldova, pregătit de Parlamentul Republicii Moldova şi Programul de Dezvoltare al ONU, participarea femeilor la adoptarea deciziilor şi la conducerea statului nu corespunde normelor democratice. În raport este menţionat că în Republica Moldova nu există nici un organ legislativ sau executiv în care femeile ar fi reprezentate în corespundere cu cota reală în componenţa populaţiei - mai mult de jumătate.

În investigaţia sociologică “Respectarea drepturilor omului în Republica Moldova”, printre cele mai vulnerabile grupuri de populaţie sunt nominalizate femeile, din cauza accesului limitat la putere, în comparaţie cu bărbaţii; majoritatea respondenţilor din cadrul sondajului sociologic au remarcat inexistenţa şanselor egale pentru bărbaţi şi femei. Sondajele sociologice indică asupra faptului că 75% dintre cetăţeni consideră că femeile nu participă în mod activ la viaţa politică.

În ţară sunt 901 primari, dintre aceştia sunt femei doar 18%. Printre circa 1200 de consilieri raionali şi orăşeneşti sunt doar 191 de femei. Consiliul Municipal Chişinău prezintă o excepţie: din 51 de locuri 16 revin femeilor.

De la 31 martie 2008, în fruntea Guvernului moldovenesc a fost desemnată o femeie. Odată cu numirea ei, s-a amplificat egalitatea genderică la conducerea politică superioară a Republicii Moldova. Cu atât mai mult că noul prim-ministru posedă o bogată experienţă de muncă, iar activitatea, cariera acesteia poate servi ca model pentru studentele instituţiilor de învăţământ superior din ţară.

În Parlamentul Republicii Moldova sunt 22 de femei-deputate (20,7%). Comparativ cu datele din anii 1998 şi 2001, situaţia se modifică treptat în mai bine, deoarece în anul 1998 femei-deputate erau doar 8,7%, iar în anul 2001 - 15,8%. La ultimele alegeri parlamentare, din 1061 de candidaţi 304 reprezentau femeile, ceea ce a constituit 28,4%. Dintre 12 candidaţi independenţi, doar două erau femei (16,6%). Desigur, acest indicator depăşeşte rezultatele anului 2001, atunci când au fost înregistraţi 1651 de candidaţi, inclusiv - 394 femei (17,8%), candidaţi independenţi - 10, dintre aceştia doar o singură femeie - (10%).

În anul 2008, Institutul Naţional al Femeilor din Moldova “Egalitate” în parteneriat cu Institutul Democraţiei , cu susţinerea filia. die frauenstiftung (Germania), în cadrul proiectului de consolidare a egalităţii genderice în Republica Moldova, a efectuat o investigaţie sociologică în mediul studenţilor de la instituţiile autohtone de învăţământ superior, în scop de studiere a opiniei tineretului referitor la participarea femeilor în politică. Sondajul a demonstrat că 67% dintre respondenţi consideră că bărbaţii şi femeile dispun de posibilităţi egale în Republica Moldova (moment distinctiv în raport cu alte sondaje, efectuate printre toate categoriile de vârstă, la care doar 48% dintre femei şi circa 70% dintre bărbaţi consideră că şi femeile, şi bărbaţii dispun de posibilităţi egale de participare la viaţa politică).

Sondajul în mediul tineretului moldovenesc a demonstrat că 87% dintre femei şi 26% dintre bărbaţi nu sunt împotrivă ca preşedinte sau primar să devină o femeie. La întrebarea, “la cine dintre reprezentanţii organelor locale ale puterii (femeie sau bărbat) aţi prefera să apelaţi întru soluţionarea problemelor dumneavoastră”, 63% din segmentul masculin de respondenţi ar fi preferat să apeleze la un bărbat, 8% - la o femeie, iar pentru 29% nu are nici o importanţă sexul funcţionarului. Dintre femei, 72% ar fi preferat să apeleze la un bărbat, 4% - la o femeie.

Printre bărbaţi, 63% au fost împotriva stabilirii unei cote obligatorii pentru femei în organele puterii, în acelaşi timp, 92% dintre femei susţin introducerea unei atare cote.

Printre cauzele de reprezentare insuficientă a femeilor în organele puterii, majoritatea au indicat necesitatea de a se preocupa de familie, tradiţiile în societate, absenţa calităţilor cuvenite.

Conform rezultatelor investigaţiilor, interesul femeilor faţă de politică şi participarea la viaţa social-politică s-a redus substanţial în ultimii ani. Apatia politică şi socială se evidenţiază mai pregnant în mediul femeilor tinere din Republica Moldova. Cauza activităţii politice şi civice neînsemnate şi a participării nesemnificative a femeilor candidate la alegerile în organele puterii rezidă în absenţa informaţiei orientată către femei, referitor la viaţa politică şi socială a ţării, în neîncrederea în posibilităţile proprii, în stereotipul constituit la multe femei, precum că femeilor nu le este locul în politică. Prin situaţia respectivă a femeilor sunt lezate drepturile lor fundamentale la posibilităţi egale.

Pentru depăşirea acestor tendinţe există multiple programe de sporire a participării femeilor la viaţa politică a societăţii. De exemplu, Institutul Naţional al Femeilor din Moldova “Egalitate”, cu susţinerea filia.die frauenstiftung (Germania), realizează un proiect de consolidare a egalităţii dintre femei şi bărbaţi în Republica Moldova.

Mîţa SNEJANA,
expert, Institutul pentru Democraţie
Dobjanskaia LARISA,
expert de proiect,
Institutul Naţional al Femeilor din Moldova “Egalitate” (cu susţinerea filia. die frauenstiftung,Germania)

Un mărţişor pentru femei

Stimate Doamne şi Domnişoare,

Consiliul Superior al Magistraturii Vă felicită cordial cu prilejul zilei de 8 martie – sărbătoare plină de feminătate, zâmbete şi căldură sufletească.

Vă dorim multă sănătate, succese frumoase în domeniul profesat, bunăstare în familii şi fericire.

Aveţi toată stima şi recunoştinţa noastră pentru aptitudinile de care daţi dovadă.

Să nu vă părăsească nicicând frumuseţea, gingăşia, dragostea, bunăvoinţa şi înţelepciunea.

Nicolae CLIMA,
Preşedintele Consiliului Superior al Magistraturii

Mesajul Ministrului Justiţiei, Vitalie PÎRLOG, cu prilejul sărbătorilor de Primăvară

Onorate Doamne,

Începutul de mărţişor este asemenea chipului luminos, plin de farmec şi mister al Femeii. La acest popas de anotimp, Vă urez o primăvară frumoasă şi o puternică trăire prin tot ce înseamnă viaţă şi destin.

Fie ca gingăşia şi elanul primăverii să Vă însoţească mereu, iar sufletul să Vă fie plin de căldură şi optimism.

Cu respect,

Vitalie PÎRLOG,
Ministru al Justiţiei

Mult Stimate Doamne şi Domnişoare,

În ajunul Zilei Internaţionale a Femeilor, la acest început de primăvară, îmi face o deosebită plăcere să Vă adresez cele mai sincere cuvinte de felicitare şi urări de bine, care constituie doar o picătură din întreaga recunoştinţă, pe care o meritaţi pentru tot ceea ce faceţi ca viaţa să devină mai frumoasă.

Fie ca această sărbătoare a tinereţii veşnice a chipului feminin să aducă în casele Dumneavoastră dragoste, linişte sufletească şi belşug.

Respectându-Vă şi tratându-Vă ca pe egalele noastre, recunoaştem meritele şi eforturile pe care le depuneţi şi ne exprimăm admiraţia pentru faptul că, deopotrivă cu misiunile complexe care vă revin la serviciu, Dvs. reuşiţi să Vă păstraţi feminitatea şi bunătatea sufletească.

Dumneavoastră întruchipaţi originile vieţii, transmiteţi copiilor tot ce aveţi mai bun – căldura inimii şi gingăşia sufletului, sinceritatea gândurilor şi acţiunilor, înţelepciunea vieţii, fidelitatea şi dragostea.

Vă dorim ca toate împlinirile frumoase, sănătatea şi spiritul Primăverii să Vă însoţească pretutindeni, iar dragostea să vă inunde sufletul cu parfumul florilor!

Cu profund respect,

Valeriu GURBULEA,
Procuror General al Republicii Moldova

Mesaj de felicitare cu ocazia zilei de 8 Martie

Cu deosebită consideraţie pentru Doamnele / Domnişoarele – judecători care înfăptuiesc actul de justiţie,

cu respect pentru Doamnele / Domnişoarele funcţionari care contribuie la înfăptuirea, organizarea şi administrarea justiţiei,

cu mulţumire pentru Doamnele / Domnişoarele personalului auxiliar care servesc buna realizare a justiţiei,

cu apreciere pentru Doamnele / Domnişoarele avocaţi, procurori, consilieri juridici, experţi judiciari care participă la edificarea unei justiţii puternice,

cu grijă pentru Doamnele / Domnişoarele justiţiabili care doresc şi au nevoie de justiţie credibilă şi transparentă, şi care, fiecare în parte, îşi exercită atribuţiile, drepturile şi sarcinile cu dedicaţie, cu responsabilitate, cu dragoste pentru meserie, cu bună credinţă şi diligenţă,

Curtea Supremă de Justiţie aduce sincere şi calde felicitări cu ocazia tradiţionalei sărbători – Ziua Internaţională a Femeii.

Vă dorim o primăvară cu mult soare şi plină de succese, speranţe, căldură şi pace sufletească.

Să Vă bucuraţi din plin de aprecierea, înţelegerea şi respectul celor din preajmă.

Primiţi asigurarea distinsei consideraţiuni,

Ion MURUIANU,
Preşedintele Curţii Supreme de Justiţie

Stimate Domnişoare şi Doamne!

Vă aducem un omagiu deosebit cu ocazia zilei de 8 martie, Vă dorim sănătate, prosperitate şi succese în activitatea Dvs cotidiană. Pentru noi sunteţi şi veţi fi mamele copiilor noştri, sunteţi şi veţi fi sursa noastră de inspiraţie, sunteţi şi veţi fi ocrotitoarele familiilor noastre. Vă adorăm şi veţi fi oricând în preajma noastră: acasă, la serviciu, oriunde.

În aceste zile fermecătoare de primăvară, ne închinăm cu pioşenie în faţa Dvs, ne exprimăm dragostea şi profundul respect pentru tot ce faceţi pentru noi pe acest pământ. Vă mulţumim că sunteţi şi ne acceptaţi aşa cum suntem fiecare din noi.

Gheorghe CREŢU,
Directorul Centrului de Expertize Judiciare

8 Martie, ziua cea mai plină de feminitate, zâmbete, şi căldură sufletească!

Fie ca toate împlinirile frumoase, sănătatea şi spiritul acestei zile să vă însoţească pretutindeni.

Pentru că sunteţi cele care înseninează zilele bărbaţilor, pentru că sunteţi cele care numai când priviţi către copiii voştri, daţi lumii mai multă frumuseţe şi pentru tot ceea ce reprezentaţi... pentru voi timpul se opreşte puţin în loc la fiecare început de Primăvară, să vă aducă un omagiu...

De ziua voastră, vă doresc să fiţi înconjurate de dragoste, să fiţi iubite, răsfăţate, alintate...Vă doresc să aveţi tot ce v-aţi propus...Vă doresc să rămâneţi ceea ce sunteţi, să fiţi dorite, cum e dorită şi aşteptată Primăvara.

La mulţi ani!

Teo CÂRNAŢ
Director executiv al CHDOM
Doctor în drept,
Conferenţiar universitar

◆ **Editorial**

Femeia în justiţie

În justiţie, femeia avansează în posturi-cheie mai uşor ca în alte domenii. În politică, spre exemplu, accederea doamnelor pe scara ierarhică e mai temperată. Motive sunt multe. Dacă în jurisprudenţă se resimte mai acut nevoia de echitate, în politică ea nu a fost niciodată. Femeilor le reuşeşte mai bine să facă dreptate şi acest fapt se datorează intuiţiei şi simţului lor pătrunzător – calităţi intrinseci ale genului. Trebuie să recunoaştem un mare adevăr: în domeniile unde femeia e lipsă şi dreptatea e absentă. Poate e prea categoric spus, dar, deocamdată, timpul le aranjează în ordinea respectivă.

Ideea e că femeia are mai multă iniţiativă, răbdare, toleranţă şi mai mult tact. Deja de la vârsta copilăriei, reprezentantele genului frumos ne depăşesc complet, maturizându-se fizic şi psihic mai repede. Evident că atare teze nu prea încap în mintea noastră sau greu îşi fac loc, dar trebuie să recunoaştem că femeia, în ultimele decenii, a avansat mult în diverse domenii. În multe ţări ele deţin posturi supreme în stat, iar în altele, sunt sprijinul bărbaţilor care încearcă să minimalizeze iminentele pericole ale umanităţii (exemplu: splendida Doamnă Michelle, soţia lui Barak Obama, preşedintele SUA).

Sistemul judiciar nu poate fi schimbat prin debarcări revoluţionare, ci prin reuşite individuale. Doamnele noastre profesioniste s-au impus prin tenacitate, atitudine şi dăruire. În acest sens, e sugestiv faptul că în ministerul justiţiei activează femei în proporţii de peste 80 la sută, în autoritatea judecătorească ele constituie peste 35 la sută, iar în procuratură – peste 32 la sută.

Femeile nu trebuie desconsiderate şi catalogate conform sondajelor efectuate recent în diferite state ale lumii. Tabloul e prea pestriţ, chiar sinistru.

1. Respondenţii turci – 70 la sută – consideră că femeia trebuie *să ceară permisiunea* soţilor când e vorba de angajare în serviciu.

2. Un studiu antipodic semnalează incertitudinea femeilor de a-şi etala contribuţiile personale la locul de muncă, dar şi interesul ceva mai atenuat, comparativ cu cel al bărbaţilor, de *a se autopromova* şi *de a stabili relaţii.*

3. În centrul Europei se constată o discriminare vădită: europencele câştigă pentru un job similar *cu 15,9 la sută* mai puţin decât bărbaţii.

4. *Femeia casnică – roaba casei* e concluzia unui studiu efectuat de cotidianul The Mirror: chiar dacă munca pe care o fac femeile prin casă poate părea uşoară şi rapidă, realitatea este una cu totul surprinzătoare – *o femeie îşi petrece 6 ani din viaţă făcând curăţenie* şi într-o săptămână îşi petrece 987 de minute(16,4 ore), pentru a asigura curăţenia casei în care locuieşte cu familia.

5. Spre final vine „recunoştinţa": aproximativ 250 de deputaţi europeni s-au alăturat campaniei „"Nu" violenţei împotriva femeilor", iniţiată de ONU şi actriţa Nicole Kidman, în care se menţionează că *una din 3 femei este agresată cel puţin o dată în viaţă.*

Iată acesta e tabloul veritabil al femeii noastre contemporane: la serviciu e profesionistă şi o încununăm cu lauri, cu onoruri, iar in viaţa de toate zilele descărcăm arma la fiece pas. Poate e timpul să-i punem siguranţa?

Credem că afirmaţia: „În viaţă nu primeşti ce meriţi, primeşti ce negociezi" este cea mai reuşită concluzie la care am putut ajunge. În rest, comentariile sunt de prisos.

Grigore CAPCELEA
grigorecapcelea@usm.md

P.S. *Tu, femeie, eşti un diamant, o cetate şi o mare taină. Încă nu s-a născut cel care ar putea contura tabloul tău complet. Eşti un diamant pentru că valorezi o avere şi de vreme ce nu ai preţ, toţi tind să te posede, dar la puţini le reuşeşte. Arhisensibilă şi arhicomplexă cum eşti, pentru mulţi devii obiectul fascinaţiei şi al invidiei.Eşti o cetate pentru că în tine înglobezi totul: procrearea şi evoluţia fiinţei umane. Eşti şi rămâi în continuare o mare taină.*

Păstrează toate astea şi vei rămâne cine eşti.

G.C.

Eradicarea corupției – evaluări, concluzii...

Experiențele și lecțiile învățate de către mass-media, societatea civilă și funcționarii publici în urma implementării activităților anticorupție în cadrul Planului Preliminar de Țară (PPȚ) pentru Moldova au constituit subiectul conferinței cu genericul „Societatea civilă și mass-media împotriva corupției: Ce urmează...? – eveniment care a încheiat activitatea Programului Consolidarea Capacității de Monitoring a Societății Civile din Moldova (CCMSCM) din cadrul PPȚ.

Din 2007, Programul CCMSCM a activat în scopul consolidării capacităților ONG-urilor și mass-media în sporirea transparenței și susținerea activității guvernului. Prin intermediul unor granturi, programe și activități de asistență tehnică inovative, 30 de ONG-uri, instituții media și jurnaliști de investigație au acumulat cunoștințe și resurse necesare pentru lupta cu corupția.

Programul CCMSCM a finanțat cinci ONG-uri membre ale Alianței Anticorupție (AAC), pentru a monitoriza performanța guvernului în ceea ce privește implementarea Programului anticorupție în valoare de 24,7 dolari SUA în cadrul PPȚ în următoarele domenii: judiciar, de ocrotire a sănătății, sistemul vamal și organele de poliție, sistemul fiscal și Centrul pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției (CCCEC).

„Am evaluat activitatea guvernului și a partenerilor americani implicați în cele peste 100 de activități stipulate în cadrul PPȚ. De asemenea, am constatat gradul de deschidere instituțională a instituțiilor publice, iar indicele a atins cifra de 4,1, maximumul fiind de 5. În ultimii 2-3 ani, s-au înregistrat peste 300 de cazuri în care cetățeni și jurnaliști au acționat în judecată, deoarece li s-a interzis accesul la informație.

O situație contradictorie avem în cazul când polițiștii dau busna în televiziuni și confiscă tehnica, utilajul fără mandat, iar în urma acestui caz nu știm dacă s-a deschis vreo anchetă", a subliniat în context Mircea Eșanu, secretarul AAC.

Totodată M. Eșanu și-a exprimat îgrijorarea privitor la Consiliul civil de monitorizare a CCCEC menționând că dacă vom avea o instituție publică finanțată din bugetul de stat, ea nu va aduce mai multă lumină la acest capitol.

Sharon Van Pelt, director de Program CCMSCM, a evidențiat faptul că chiar dacă nu putem vorbi de niște schimbări radicale, există indicatori pozitivi deja. În acest sens, ea a remarcat ridicarea nivelului de informare a populației privitor la PPȚ, a nivelului de încredere în mass-media și existența cazurilor concrete de plată minoră a mitei.

Un rol important în eradicarea fenomenului corupției în stat îi revine mass-mediei. Astfel, Programul CCMSCM a susținut publicarea/difuzarea a peste 100 de istorii de investigație despre problemele corupției. Potrivit lui Petru Macovei, director executiv al Asociației Presei Independente, acest fapt a fost realizat prin intermediul instruirii a peste 70 de jurnaliști începători, intermediari și avansați, care au beneficiat de mai multe programe.

Dezvoltarea relațiilor între cetățeni și guvern constituie un alt obiectiv al Programului CCMSCM. În această ordine de idei, Svetlana Ciobanu, președintele Centrului de dezvoltare durabilă, a specificat că s-a oferit oportunitatea de a desfășura campanii de advocacy pentru mai multe comunități regionale, în care s-a reușit transparentizarea procesului de luare a deciziilor la nivel local și regional, s-a îmbunătățit dialogul dintre societatea civilă și autoritățile publice locale, s-a stabilit o colaborare bună între factorii comunitari (administrația publică locală, societatea civilă și mass-media). Dna S. Ciobanu a mai subliniat faptul că o mare parte din populație ignoră posibilitatea de a se implica în soluționarea problemelor comunității și a participa în luarea deciziilor etc.

De asemenea, specialiștii au relevat faptul că impactul activităților anticorupție la nivel de cetățean se va face simțit peste 2-3 ani și și-a exprimat totodată speranța că în instituțiile care au fost monitorizate și au beneficiat de PPȚ, schimbările se vor produce mai rapid, iar bunele practici, experimentate deja, în vederea contracarării fenomenului corupției, trebuie continuate.

Programul CCMSCM este implementat de către Academia pentru Dezvoltare educațională (AED), cu suportul tehnic din partea Consiliului pentru Cercetări și Schimburi Internaționale (IREX), finanțat de Corporația Provocările Mileniului (MCC) și administrat de Agenția Statelor Unite pentru dezvoltare Internațională (USAID) în cadrul Planului Preliminar de Țată (PPȚ) pentru Moldova.

Irina BUREA
irinaburea@usm.md

La centrul de asistență și protecție pentru victimele traficului de ființe umane și-au găsit refugiu 23 de persoane

Centrul de Asistență și Protecție pentru victimele și potențialele victime ale traficului de persoane (CAPC), care va ajuta și va găzdui 24 de persoane, în prezent oferă asistență de criză și servicii de reabilitare pentru 23 de beneficiari.

Surse din cadrul Ministerului Protecției Sociale, Familiei și Copilului au relatat că la Centru se află un bărbat, 14 femei, doi adolescenți și șase copii cu vârsta de până la 7 ani.

Strategia și Planul de Acțiuni ale Sistemului Național de Referire (SNR) pentru Asistența și Protecția Victimelor și Potențialelor Victime ale Traficului de Ființe Umane, aprobate în 2008, au intrat în vigoare la 10 februarie 2009.

Ministerul și organizațiile respective consideră că "suplinirea capacităților CAPC denotă gradul sporit de cooperare între partenerii locali în luptă împotriva traficului, precum și eficiența SNR".

În același timp, Centrul, care și-a început activitatea în 2001, rămâne a fi singura instituție de acest gen în Moldova, oferind servicii de recuperare a victimelor și potențialelor victime ale traficului de persoane, prin cazare într-un mediu cu un grad de securitate sporit, asistență medicală, consiliere psihologică și asistență juridică.

În prezent, Programul SNR funcționează activ în 16 raioane, 3 orașe - Chișinău, Bălți și Otaci. Sursa citată a precizat că în planul pentru 2009, alte 10 unități administrativ-teritoriale vor beneficia de instruire, astfel ca în 2011 acest sistem să funcționeze pe întreg teritoriul republicii.

Are 5 copii cu două surori

Viața bate filmul. Astfel putem spune despre povestea unui bărbat în vârstă de 45 de ani dintr-un sat din raionul Șoldănești. Mihai (prenume inventat) a trăit cu două surori și are 5 copii, oficial însă, a fost căsătorit doar cu una.

Nuntă și veselie mare a fost cu 15 ani în urmă în familia Afanasiu. Socrul mic, nea Ion, era unul dintre gospodarii satului, iar mireasa - una dintre fetișcanele cele mai mândre ale satului. Nu fiecare flăcău se încumeta să-i treacă calea. Uite că abia împlinise vârsta de 18 ani că se și făcuse nevastă. Mihai era altfel, retras, tăcut și bănuitor. Dar, vorba ceea - mâța blândă zgârie rău. Tinerii trăiau împreună cu părinții fetei, ea fiind fiica cea mare în familie, urmată de încă o soră cu doar câțiva ani mai mică. Mihai se angajase la o firmă de mobilă în raion și câștiga binișor. După numai un an de la nuntă, li s-a născut o fiică. Capul familiei se înscrise la rând pentru un apartament și nu peste mult timp primise cheile de la casă. Liniștea și bucuria erau la ele acasă în familia lui Mihai și a Marinei. Mai trecuse încă un an și uite că Marina îi dăruiește soțului un flăcău de toată frumusețea. De atunci au și pornit necazurile.

Și-a chemat sora în ajutor

Se descurca cam greu Marina cu treburile casnice. Mihai era din zori până în noapte la lucru, ea, cu copii acasă, abia de mai reușea să bea câte un ceai, ditamai să mai pregătească de mâncare soțului. Nu se gândi mult și și-o chemase pe soră-sa să-i vină în ajutor. Toate bune până când fata, răsărită fiind și nemăritată, începu să-i facă ochi dulci cumnatului. Lucrurile au degenerat și în scurt timp ea a devenit concubina lui Mihai. Deși bănuia ceva Marina, se făcea că nu observă. „Mă rog, e tânără și fără minte. Nu se va mai încumeta ea să se aventureze cu cumnatășău", se gândea în mintea ei femeia. Dar, uite că cele bănuite au devenit realitate.

A rămas cu copiii

Ca să se convingă că ochii nu o mint, Marina i-a spus surorii că se duce la părinți, va dormi acolo, iar ea va trebui să stea acasă cu copiii. Zis și făcut. Numai că Marina nu a ajuns la părinți, dar la niște vecini. A zăbovit acolo până la miezul nopții apoi a dat buzna în casă. Ce a văzut acolo nu a vrut să creadă ochilor. Bărbatu-său și cu soră-sa dormeau sub aceeași plapumă. Ce a urmat, vă dați bine seama. Cei care au suferit au fost și părinții fetei, pentru că erau arătați cu degetul de mai toți sătenii. Ca să scape de necaz mai ușor, aceștia i-au spus fetei mai mici și ginerelui să-și ia ce lucruri le-au mai rămas prin casă și să se ducă din sat unde i-or duce ochii.

S-a întors acasă cu doi copii în brațe

Așa a și făcut bărbatul și concubina sa. Deși nu a divorțat, Marina a rămas să-și crească fetele de una singură, iar de Mihai și sora-sa nu a mai știut nimic mai bine de șase ani. A aflat mai târziu că cei doi își luaseră calea spre Rusia. Într-o zi, venind Marina de la serviciu, a găsit o scrisorică de la soră-sa: „Sunt în Rusia cu Mihai. Am fost o proastă, eram tânără și nu-mi dădeam seama ce fac. Iartă-mă, soro. Vrei, mă ierți, nu vrei, am să stau aici, dar nu mai pot trăi fără voi. Am născut trei fetițe gemene, Mihai a suferit un accident la serviciu, în urma căruia a rămas imobilizat la pat. Nu avem din ce trăi, lucrez doar eu, iar fetițele stau acasă cu Mihai pentru că nu am cu ce plăti o grădiniță. Iartă-mă. Hai s-o luăm de la capăt...".

A plecat în Rusia

A împrumutat niște bani Marina și în acea seara luă calea spre Rusia. Din sora cea veselă de odinioară și plină de viață rămăsese numai umbra. Necazurile i-au împăiengenit ochii. A îmbrățișat-o și au plâns una pe umerii alteia până ce le secase lacrimile. Mihai, cum stătea cu fața spre perete, așa încremenise, iar când femeia se dădu mai aproape să-i vadă fața, ochii bărbatului se țintiseră în cei ai Marinei, iar pe buze abia se putea desluși cuvintele: „Iartă-mă, Marină".

S-au întors în Moldova

Astăzi, cele două familii locuiesc sub același acoperiș pentru că Marina și-a luat sora cu copii și bărbatul și a venit în Moldova. Se comportă ca o singură familie fericită: femeile au un serviciu, gătesc și spală pentru toată lumea, Mihai le ajută cum poate, de altfel ca și copii mai răsăriți.

Stelina CIOBANU,
stelinaciobanu@usm.md

Lupul paznic la oi sau cum se „autorizează” construcțiile neautorizate

Acum un an și ceva, construcțiile neautorizate au ajuns în centrul atenției autorităților și instituțiilor mass-media. Din păcate, „câmpul magnetic” al acestui tip de contravenții a început să fie simțit abia după ce „am plătit” inactivitatea noastră cu câteva vieți omenești. Este suficient să amintim de cazul familiei Țurcanu din 15 august 2007, când un bloc de beton desprins de la etajul cinci al unei construcții neautorizate din str. Columna, 86 a căzut pe o casă din apropiere, distrugând acoperișul, podul acesteia și locuințele a două familii. Un copil de șase ani a decedat, iar altul de patru ani și dădaca lui au fost accidentați.

Statisticile arată că anul trecut, în republică au fost înregistrate peste 300 de construcții neautorizate, numărul lor real fiind cu mult mai mare. Potrivit Inspecției de Stat în Construcții, comisiile administrative ale primăriilor s-au pronunțat numai pe marginea a 225 din cele peste 300 de procese-verbale întocmite, decizii de demolare a construcțiilor neautorizate, așa cum prevede legea, au fost luate în 127 de cazuri și numai 6 din obiectele menționate au fost demolate. De altfel, în 2008 au fost demolate de aproape 7 ori mai puține construcții neautorizate decât un an în urmă, aceasta însemnând că autoritățile locale devin din ce în ce mai loiale față de tipul respectiv de contravenții.

De ce se întâmplă acest lucru? Ce motive și condiții fac ca fenomenul „construcții neautorizate” să ia amploare? Răspunsurile la aceste și multe alte întrebări am încercat să le aflu investigând un caz concret pe care l-am „trăit” și în care fenomenul respectiv se reflectă ca într-o picătură de apă.

Acareturi pe fundamentul gardului comun

Anul trecut, vecinul meu, Ion Frumusachi, din strada Crizantemelor, 7, urma să dea în exploatare propria-i casă și mi-a cerut acordul pe motiv că nu a respectat distanța de 3 metri până la gardul nostru comun. I l-am dat în scris, căci cu vecinii trebuie să trăiești bine, ei nu se aleg, ci ți-i dă Dumnezeu. Câteva luni mai târziu, vecinul mă roagă să-i dau acordul să-și construiască o baie finlandeză și o bucătărie de vară, pentru că un perete al acaretului urma să fie pe fundamentul gardului nostru comun. Majoritatea oamenilor procedează așa: întâi dau casa în exploatare, o înregistrează la oficiul cadastral teritorial, apoi se apucă de construcțiile auxiliare, pe care, de obicei, le înalță fără documentele necesare.

Am refuzat să dau acordul, deoarece acaretul avea să întunece mica grădină pe care o am, construcția acestuia fiind contrară normelor în vigoare. Vecinul a continuat totuși lucrările de construcție, doar că în imediata apropiere a gardului. L-am întrebat dacă a studiat normele în vigoare și știe ce distanță trebuie să fie de la construcție până la gard. Frumusache a raspuns în doi peri: „Despre care norme și gard este vorba?”. De aici au început problemele și perigrinările prin labirintul birocrației din instituțiile de stat.

Labirintul birocrației

Am ales calea justiției ca să-mi fac dreptate și, totodată, să testez structurile statului, care se declară de drept. Astfel, la 11 iulie 2008, adresez o petiție Preturii sectorului Centru, mun. Chișinău, prin care solicit examinarea chestiunii și luarea unei decizii în conformitate cu legislația în vigoare. Peste o săptămână, la 18 iulie 2008, primesc răspuns prin care sunt informat (eu și Inspecția de Stat în Construcții) că, la adresarea mea și în conformitate cu prevederile art. 231/3 și 149 ale Codului cu privire la Contravențiile Administrative (CCA), Pretura sectorului Centru solicită examinarea posibilității întocmirii procesului-verbal pe cazul executării celor două construcții. Aștept 2 săptămâni, dar de la Inspecție nu vine nimeni. Mă gândesc că e perioada concediilor și mai las de la mine 2 săptămâni. Nici un rezultat. În schimb, vecinul continuă construcția, de parcă nu s-ar fi întâmplat nimic. La 5 septembrie 2008 mai adresez o petiție Preturii sectorului Centru. De la funcționarii de aici aflu că tocmai în această zi, inspectorul de stat în construcții, dl Druță Oleg, a întocmit procesul-verbal, seria ISC, nr. 000580, prin care se stabilește că cele 2 obiecte se construiesc neautorizat. Am răsuflat ușurat, deoarece art. 231[3] din CCA prevede că Inspecția de Stat în Construcții nu numai constată contravențiile administrative, dar și sistează lucrările executate necorespunzător. Nu a fost însă să fie, căci, după întocmirea procesului-verbal, vecinul a început să lucreze și noaptea la înălțarea celor 2 obiecte. N-am încotro și trec pragul Inspecției de Stat în Construcții. Aici rămân perplex: contrar stipulărilor din art. 263 al CCA, potrivit cărora cazul cu privire la contravenția administrativă se examinează la locul comiterii lui, respectiv la Pretura sectorului Centru, m. Chișinău, procesul-verbal a fost expediat Primăriei satului Cioara, raionul Hâncești, unde vecinul meu are viză de reședință. Mai mult, deși art. 243 din CCA prevede că „procesul-verbal se trimite neîntârziat organului împuternicit să examineze cazul cu privire la contravențiile administrative”, documentul a fost expediat la Cioara abia peste 14 zile.

L-am întrebat pe inspectorul Druță și pe juristul Sergiu Ușurelu de la instituția vizată ce are Primăria Cioara cu imobilul de la Chișinău, dar mi s-a răspuns că așa prevede legea. Am insistat să aflu cum s-ar fi procedat dacă, să zicem, vecinul meu ar fi avut viză de reședință la Moscova. „Aceasta e altă situație”, mi s-a raspuns. Îmi dau seama că aceste două gafe sunt bine gândite, comise special și se urmărește nu numai încâlcirea ițelor, dar și mușamalizarea cazului: pe de o parte, la sat, unde aproape toți locuitorii sunt cumetri, fini, nănași, autoritățile nu se vor încumeta să-și lase consăteanul „la nevoie”, iar pe de alta, întârzierea transmiterii procesului-verbal va mai „rupe” din termenii de examinare a contravenției (și așa foarte restrânși), prevăzuți de legislație.

O mână spală pe alta

La 29 octombrie 2008, telefonez la Primăria satului Cioara și mă interesez în privința procesului-verbal. Taisea Horomneac, secretarul Primăriei, îmi spune că documentul încă nu a fost examinat, deoarece o parte din membrii comisiei administrative este plecată la munci peste hotarele republicii. Îi amintesc că art. 264 din CCA prevede examinarea cazului în termen de cincisprezece zile din ziua primirii procesului-verbal, dar de la celălalt capăt al firului mi se spune că Ion Frumusachi este un băiat bun, ține la baștina sa și, fiind lucrător la vamă, a scutit localitatea de câteva mii de lei la importarea unor lucruri pentru sat. O rog să se urgenteze, totuși, examinarea cazului.

Mai târziu aflu că după această discuție, Primăria a dat dovadă de operativitate: în doar două zile „revin” de peste hotare membrii comisiei administrative și la 31 octombrie „se naște” hotărârea nr. 2 „Cu privire la aplicarea sancțiunii administrative” prin care, în baza art. 234 al CCA, respectiva comisie decide încetarea procedurii administrative pe motivul că „lucrările au fost efectuate în luna mai”, adică a expirat termenul de examinare a cazului cu privire la contravenția administrativă.

Înțeleg că autoritatea locală vrea să-și scoată cu orice preț băștinașul basma curată. Pentru aceasta, respectiva comisie se preface a nu ști că art. 37 din CCA prevede clar că sancțiunea administrativă poate fi aplicată nu mai târziu de trei luni de la comiterea contravenției, iar în cazul contravenției continue - nu mai târziu de trei luni de la descoperirea ei. Or, fiind o contravenție continuă, iar data descoperirii ei - 5 septembrie 2008, când inspectorul de stat în construcții a întocmit procesul-verbal, iese că, în acest caz, sancțiunea administrativă putea fi aplicată până la 5 decembrie 2008. La 31 octombrie, dacă manifesta obiectivitate, comisia era obligată să ia decizia de demolare a construcției, așa cum prevede expres art. 149 din CCA.

Continui testarea „statului de drept” și la 17 noiembrie adresez o plângere/contestare Judecătoriei raionului Hâncești și Primăriei satului Cioara, prin care solicit anularea respectivei hotărâri a comisiei administrative ca fiind neîntemeiată și ilegală. Peste alte 2 săptămâni, Judecătoria îmi restituie plângerea pe motivul că ea „urmează a fi depusă organului care s-a pronunțat asupra cazului administrativ”, adică Primăriei Cioara. În aceiași zi primesc răspuns și de la Cioara, prin care primarul localității îmi scrie, mie și vecinului, că „suntem oameni”, „nu suntem veșnici”, „mai sunt niște legi omenești”, etc., și ne îndeamnă să „stingem” singuri conflictul. Prin respectivul răspuns și îndemn la împăcare, primarul de Cioara recunoaște, de fapt, că Ion Frumusachi locuiește la Chișinău pe str. Crizantemelor, 7 - adresă indicată în scrisoa-

rea expediată mie și vecinului. Dacă este așa, comisia în frunte cu primarul de Cioara era obligată să se conducă de art. 262 al CCA, primul punct al căruia prevede expres că în cadrul pregătirii pentru examinarea cazului cu privire la contravenția administrativă organul studiază faptul dacă acest lucru este de competența lui. În această situație, potrivit art. 269 al CCA, comisia administrativă de la Cioara era obligată să ia decizia despre expedierea materialelor organului care a întocmit procesul-verbal, adică Inspecției de Stat în Construcții.

Încălcări sunt, pedepse – nu

Nu am de ales și mai scriu o plângere/contestare Primăriei Cioara prin care, afară de cele solicitate anterior, cer ca, în conformitate cu art. 274 al CCA, în termen de trei zile plângerea primită să fie trimisă, împreună cu dosarul, Judecătoriei raionului Hâncești. Faptul că hotărârea comisiei administrative a Primăriei Cioara este „cusută cu ață albă” a fost observat și de Inspecția de Stat în Construcții, care, de asemenea, o contestează pe motivul că startul termenului de luare a deciziei trebuie considerat 5 septembrie 2008, când a fost întocmit procesul-verbal, dar nu luna mai, precum se menționează în decizia adoptată de respectiva comisie. Desigur, Inspecția face acest lucru cu mare întârziere, probabil ca să grăbească expirarea termenului de 3 luni de examinare a contravențiilor administrative, prevăzut de legislație. Iar eu credeam că, în sfârșit, după atâtea discuții, Inspecția va vedea „bârna din ochiul său” și își va da seama că acest caz trebuie examinat la locul comiterii contravenției, adică de Pretura sectorului Centru, mun. Chișinău. Singura persoană, care a îndrăznit să vadă această „bârnă” este dl Gheorghe Borș, procuror al Procuraturii raionului Hâncești, care, drept răspuns la plângerea mea adresată Procuraturii Generale, îmi scrie că „inspectorul de stat în construcții a încălcat prevederile CCA, deoarece examinarea cazului ține de competența comisiei administrative de la locul de trai al contravenientului”.

Între timp, la 17 noiembrie 2008, adresez o plângere Ministerului Construcțiilor și Dezvoltării Teritoriului, în a cărui subordine se află Inspecția de Stat în Construcții, prin care solicitat crearea unei comisii din specialiști competenți și onești cu participarea reprezentanților administrației publice locale pentru soluționarea problemei abordate. Ministerul, la rândul său, readresează plângerea Inspecției de Stat în Construcții, care, culmea culmilor!!!, o transmite spre examinare inspectorului Druță Oleg, adică persoanei pe care m-am plâns pentru că a decis expedierea procesului-verbal Primăriei Cioara, dar nu Preturii sectorului Centru din Chișinău.

La 2 decembrie 2008 solicit audiență la dl. Valentin Șpac, șeful Inspecției de Stat în Construcții. La nedumeririle mele, Domnia sa îmi răspunde că este o persoană nouă în funcție și că „va studia cazul”. Mă întreb și întreb: ce are scripca cu iepurele? Oare trebuie neapărat să înveți la universități speciale ca să înțelegi că lupul nu se pune paznic la oi?

„Ferestruici legale” pentru contravenienți și acoliții lor

După atâta pierdere de timp, de nervi, pășirea pragurilor diferitor instanțe, discuții cu persoane de răspundere și fără de răspundere, care „o fac pe prostul”, vreau totuși să mă dumeresc de ce, în timp ce s-a declarat construirea unui stat de drept, în realitate, dreptatea oamenilor se „îneacă” în aceleași structuri de stat, funcționarii cărora sunt plătiți din banii noștri, ai contribuabililor? Departe de mine gândul că, cel puțin, în cazurile de acest fel, de vină este numai proverbiala birocrație moldovenească.

Vasile Olaru, șef-adjunct al Direcției autorizare și disciplină în construcții a Primăriei Chișinău, susține că fenomenul „construcții neautorizate” ia amploare și din cauza lipsei unui mecanism viabil de contracarare a lui. Chiar dacă legislația prevede anumite termene de demolare a construcțiilor înălțate ilegal, de multe ori ea nu poate fi respectată, spune dumnealui. Cum, bunăoară, să fie demolată construcția neautorizată și tras la răspundere administrativă contravenientul care a înălțat-o, iar apoi a plecat în străinătate pe mai mulți ani? Iată de ce, susține Olaru, ar fi mult mai eficient dacă acest flagel ar fi stârpit din fașă, adică la etapa inițială a desfășurării lucrărilor de construcție, lucru de care ar trebui să se ocupe poliția.

Și mai tranșantă este poziția referitoare la această problemă împărtășită de dl. Gheorghe Amihălăchioaie, președintele Baroului Avocaților din Republica Moldova. Potrivit Domniei sale, CCA în vigoare conține multe reminiscențe sovietice, care nu permit tratarea univocă a unor noțiuni. Astfel, deși, potrivit art. 263 al CCA, cazul cu privire la contravenția administrativă se examinează la locul comiterii lui, deseori procesele-verbale respective se expediază intenționat pe adresa „vizei de reședință”. La noi, însă, deseori noțiunile „loc permanent de trai” și „viză de reședință”, sunt considerate ca unul și același lucru, cu toate că, prin hotărârea Curții Constituționale, nr. 16 din 19 mai 1997, noțiunea de „viză de reședință” a fost calificată drept neconstituțională, spune președintele Baroului, concretizând că „viza” este necesară numai în cazul participării la alegeri. Părerea aceasta nu este numai a mea, susține dl Amihălăchioaie, ci și a Curții Europene pentru Drepturile Omului. Președintele Baroului susține că în legislația internațională, contravenția administrativă este calificată ca o cauză penală, iar Codul Penal de la noi prevede că aceste cauze se examinează numai și numai la locul comiterii lor. Or, pentru a lua o decizie în privința unei construcții neautorizate, trebuie ca la fața locului să se deplaseze membri ai comisiei administrative a primăriei/preturii pe al cărei teritoriu a avut loc cazul respectiv.

CCA în vigoare are și alte reminiscențe. Astfel, art. 37 din Cod stabilește termenul-limită de 3 luni de aplicare a sancțiunii administrative, chiar dacă tărăgănarea s-a produs din vina autorităților statului. În această situație, partea vătămată este în general cu mâinile legate, deoarece, chiar dacă ea contestă decizia comisiei administrative, aceasta nu este obligată să o invite la ședință, sustine presedintele Baroului de Avocati.

Alexandru ȘCHENDREA

● La solicitarea cititorilor

Condiţii legale referitoare la acordarea ajutorului social

Conform prevederilor Legii cu privire la ajutorul social, de acest drept beneficiază familiile defavorizate în cazul în care toţi membrii adulţi ai acesteia se încadrează în cel puţin una dintre următoarele situaţii:

a) au atins vârsta necesară pentru stabilirea pensiei conform legislaţiei;

b) sunt persoane încadrate în diferite grade de invaliditate;

c) sunt şomeri înregistraţi la agenţia teritorială pentru ocuparea forţei de muncă (în a cărei rază teritorială îşi au domiciliul) şi nu refuză un loc de muncă sau participarea la servicii de stimulare a ocupării forţei de muncă oferite de agenţii;

d) îngrijesc un copil mai mic de 3 ani;

e) îngrijesc un membru/membri ai familiei încadraţi în gradul I de invaliditate, care necesită îngrijire conform concluziei Consiliului de expertiză medicală a vitalităţii; îngrijesc un copil/copii invalizi din aceeaşi familie sau o persoană în vârstă de peste 75 de ani din aceeaşi familie, conform concluziei Consiliului medical consultativ. Familiile, ai căror membri realizează venituri provenite din salarizare, cu timp integral sau parţial, sau din activitatea de antreprenoriat, pot solicita acordarea dreptului la ajutor social cu condiţia că ceilalţi membri adulţi ai acesteia se încadrează în situaţiile expuse.

La determinarea dreptului la ajutor social se exclud membrii familiilor care:

a) deţin cetăţenia Republicii Moldova, însă nu domiciliază pe teritoriul acesteia;

b) execută o pedeapsă privativă de libertate;

c) satisfac serviciul militar în termen;

d) se află la întreţinerea statului.

Cuantumul lunar al ajutorului social se stabileşte ca diferenţă între venitul lunar minim garantat al familiei şi venitul global al acesteia. Venitul lunar minim garantat al familiei reprezintă suma cuantumurilor veniturilor lunare minime garantate, stabilite pentru fiecare membru al acesteia. Cuantumul venitului lunar minim pentru fiecare membru al familiei se stabileşte după cum urmează:

a) 100% din venitul lunar minim garantat pentru solicitant;

b) 70% din venitul lunar minim garantat pentru fiecare alt membru adult al familiei;

c) 50% din venitul lunar minim garantat pentru fiecare copil;

d) plus 30% din venitul lunar minim garantat pentru fiecare adult încadrat într-un grad de invaliditate;

e) plus 50% din venitul lunar minim garantat pentru fiecare copil invalid;

f) plus 10% din venitul lunar minim garantat dacă persoana încadrată într-un grad de invaliditate este unicul adult din familie.

Nivelul venitului lunar minim garantat se stabileşte anual prin Legea bugetului de stat. La stabilirea venitului global al familiei se iau în considerare veniturile obţinute în formă bănească din munca retribuită, din toate tipurile de activitate antreprenorială, prestaţiile de asigurări şi asistenţă socială, veniturile realizate din folosirea terenurilor agricole şi a loturilor de pământ, precum şi alte tipuri de venituri, inclusiv cele din proprietate. La evaluarea bunăstării familiei, în vederea stabilirii ajutorului social, se iau în considerare componenţa familiei şi bunurile mobile şi imobile pe care le are în proprietate familia, utilizând un set de caracteristici care identifică bunăstarea. Deţinerea anumitor bunuri mobile şi imobile, precum şi unele caracteristici ale familiei sunt considerate drept indicator al bunăstării, exprimat în puncte. Dacă punctajul este mai mare decât cel stabilit, familia nu este eligibilă pentru acordarea dreptului la ajutor social. Modul de evaluare a bunăstării familiei şi setul de caracteristici pentru evaluarea bunăstării familiei, exprimate în puncte, se aprobă de către Guvern. La calcularea venitului global al familiei se iau în considerare veniturile curente realizate de membrii acesteia.

Ajutorul social se stabileşte în baza cererii de acordare a ajutorului social, depusă de unul dintre membrii familiei având o capacitate deplină de exerciţiu, desemnat de aceasta, sau, în cazurile prevăzute de lege, de către reprezentantul legal al acesteia. Ajutorul social este stabilit de către direcţia/secţia asistenţă socială şi protecţie a familiei. Direcţia/secţia asistenţă socială şi protecţie a familiei verifică selectiv la domiciliul solicitantului informaţiile conţinute în cererea de acordare a ajutorului social. Ajutorul social se stabileşte pentru o perioadă ce nu va depăşi 2 ani şi va fi revizuit la intervenirea oricărei schimbări ce ar putea influenţa cuantumul ajutorului social stabilit. Ajutorul social se acordă începând cu luna în care a fost înregistrată cererea de acordare a ajutorului social la direcţia/secţia asistenţă socială şi protecţie a familiei.

Plata ajutorului social se efectuează lunar, de către Casa Naţională de Asigurări Sociale, prin intermediul instituţiei financiare selectate pe bază de concurs. În cazul în care cuantumul lunar calculat al ajutorului social pentru o familie este mai mic de 25 de lei, acesta se achită o dată la 6 luni printr-o plată care reprezintă suma ajutorului social pentru lunile respective. Regulamentul privind modul de stabilire şi plată a ajutorului social se aprobă de către Guvern.

Modificarea cuantumului ajutorului social se efectuează în cazul modificării venitului lunar minim garantat al familiei şi modificării informaţiilor care au fost depuse anterior. Modificarea cuantumului ajutorului social se efectuează de către direcţia/secţia asistenţă socială şi protecţie a familiei.

Plata ajutorului social încetează în următoarele cazuri:

a) familia nu mai îndeplineşte condiţiile prevăzute de prezenta lege;

b) familia îşi schimbă locul de trai;

c) persoana solitară care a beneficiat de ajutor social a decedat sau a fost declarată dispărută.

Prevederile legii se aplică:

a) pentru familiile cu cel puţin un membru încadrat într-un grad de invaliditate – de la 1 octombrie 2008;

b) pentru familiile cu unul sau mai mulţi copii – de la 1 ianuarie 2009;

c) pentru celelalte familii – de la 1 iulie 2009.

♦ Avocatul dvs. la domiciliu

La întrebări răspunde juristul
Vitalie MODRÂNGĂ
www.vitaliemodringa@usm.md

? ***Peste câteva luni fratelui meu îi expiră termenul de ispăşire a pedepsei cu închisoarea. La eliberare nu este aşteptat la locul de muncă care l-a avut până la condamnare. Vreau să ştiu care sunt măsurile întreprinse de stat întru ajutorarea condamnaţilor în cazul eliberării.***

Victor Pripa, r-n Briceni

Legislaţia execuţională în vigoare prevede că în cazul eliberării condiţionate înainte de termen, în scopul pregătirii pentru eliberare, cu cel puţin 6 luni înainte de expirarea termenului de executare a pedepsei închisorii, condamnaţii care îşi execută pedeapsa în regim comun şi care nu au sancţiuni disciplinare nestinse, sunt transferaţi în regim de resocializare. Cu cel puţin 3 luni înainte de expirarea termenului de executare a pedepsei închisorii, administraţia locului de deţinere informează autorităţile administraţiei publice locale şi agenţia teritorială pentru ocuparea forţei de muncă despre apropiata eliberare a condamnatului, despre studiile, capacitatea de muncă şi specialitatea lui. Administraţia locului de deţinere asigură explicarea prevederilor legislaţiei în vigoare cu privire la utilizarea forţei de muncă, modul de plasare în câmpul muncii şi dreptul de a beneficia de o indemnizaţie unică. În cazul în care condamnatul îşi exprimă dorinţa de a fi plasat în câmpul muncii prin Agenţia Naţională pentru Ocuparea Forţei de Muncă de la locul de domiciliu, administraţia locului de deţinere, în termen de 5 zile, expediază cererea la agenţia teritorială pentru ocuparea forţei de muncă.

Legislaţia menţionată mai prevede: condamnaţii invalizi de gradul I sau II, precum şi condamnaţii bărbaţi care au împlinit 65 de ani şi femeile condamnate care au împlinit 60 de ani pot solicita plasarea în aziluri pentru invalizi sau bătrâni. Administraţia locului de deţinere, în termen de 5 zile, expediază organului de asistenţă socială cererea condamnatului.

? ***Legislaţia Republicii Moldova suferă modificări practic în fiecare zi, de aceea vreau să ştiu cine este limitat în prezent în dreptul de a alege şi de a fi ales.***

Victor Hâncu, mun. Chişinău

Conform prevederilor legislaţiei în vigoare, nu au dreptul de a alege persoanele:

a) care nu au împlinit vârsta de 18 ani;

b) care sunt recunoscute incapabile prin hotărâre definitivă a instanţei de judecată;

c) persoanele condamnate prin hotărâre judecătorească definitivă la privaţiune de libertate pentru infracţiuni grave, deosebit de grave sau excepţional de grave.

Nu pot fi aleşi :

a) militarii cu serviciul în termen ;

b) persoanele menţionate ce nu au dreptul de a alege;

b)[1]) persoanele care, pe lângă cetăţenia Republicii Moldova, deţin şi cetăţenia unui alt stat pentru funcţia de deputat în condiţiile art.75 din Codul electoral ;

c) persoanele care sunt condamnate la privaţiune de libertate prin hotărâre judecătorească definitivă şi îşi ispăşesc pedeapsa în locuri de detenţie sau care au antecedente penale nestinse pentru comitere de infracţiuni grave, deosebit de grave sau excepţional de grave;

d) persoanele private de dreptul de a ocupa funcţii de răspundere prin hotărâre judecătorească.

Piloţii moldoveni decoraţi cu „Ordinul de Onoare”

Piloţii moldoveni Leonid Babivschi şi Iurie Oleacov, care au reuşit la finele săptămânii trecute o aterizare forţată a unui avion care efectua o cursă de la Chişinău spre Timişoara (România), au fost decoraţi cu „Ordinul de Onoare”.

Potrivit unui comunicat al Preşedinţiei, şeful statului, Vladimir Voronin, a semnat decretul privind conferirea de distincţii de stat membrilor echipajului aeronavei SAAB-200 a Companiei „Carpatair” “pentru înaltul profesionalism şi spiritul de sacrificiu manifestat în situaţia excepţională, apărută în timpul efectuării cursei aeriene Chişinău-Timişoara”.

Cu medalia „Meritul Civic” au fost decorate şi cele două însoţitoare de bord ale aeronavei: Natalia Borozan şi Violeta Ţibulschi.

Incidentul cu implicarea aeronavei a avut loc la 28 februarie. Avionul SAAB-2000 decolase de la Chişinău şi trebuia să aterizeze la Timişoara. În timpul zborului, piloţii au sesizat defecţiuni la trenul de aterizare. Aeronava avea la bord 47 de persoane şi a survolat mai bine de o oră aeroportul Timişoara pentru a consuma combustibilul existent în rezervoare, fapt care trebuia să reducă pericolul de izbucnire a unui incendiu la aterizare. Datorită profesionalismului piloţilor moldoveni, avionul a aterizat pe o pistă de iarbă, acoperită de pompieri cu o spumă specială.

Stimaţi cititori!

Redacţia va răspunde la întrebările Dvs. numai la prezentarea acestui cupon.

Întrebarea trebuie formulată clar şi cât mai concis, pe o foaie aparte.

Decupaţi cuponul şi, împreună cu întrebarea Dvs., trimiteţi-l pe adresa: Chişinău, 2009, str. A. Mateevici, 60, bir. 222.

Cupon DREPTUL

Numele, prenumele:

Adresa:

(martie 2009, nr. 8(267)

Citaţii în judecată

Oficiul de Executare Centru al Departamentului de Executare MJ vă aduce la cunoştinţă că la data de 17 martie 2009, ora 11.00, va avea loc executarea hotărârii 2-157 din 29.06.07 emisă de Judecătoria Centru mun. Chişinău, privind evacuarea din ap. 1 din str. Porumbiţei 5 pe Şova L., Şova A., Şova M., Şova A.cu transmiterea în posesia creditorului gajist BC „Comerţbanc" a ap. 1 de pe aceiaşi adresă.

Şef de sector D. Manole

⁂

Curtea de Apel Chişinău, solicită prezentarea cet. Nifanova Ilona şi Nifanov Oleg pentru data de 19 martie 2009, ora 12.00, la şedinţa judiciară (str. Teilor 4) în calitate de apelanţi pe cauza civilă privind partajarea în natură a imobilului situat pe adresa str. Kiev, 16/1 ap. 115, mun. Chişinău.

Judecător L. Popova

⁂

Curtea de Apel Chişinău, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Cuprienco Irina, pentru data de 20 martie 2009, ora 11.00, la şedinţa judiciară (str. Teilor 4) intentată de Jenenco G. către Consiliul mun. Chişinău, privind anularea actului.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Nina Traciuc

⁂

Judecătoria Economică de Circumscripţie, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Mecontec ZZ", pentru data de 10 martie 2009, ora 11.00, la şedinţa judiciară (bd. Ştefan cel Mare 73, bir. 213, et. 2) în calitate de pârât privind încasarea datoriei de 296859,64 lei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Ion Stepanov

⁂

Judecătoria Economică de Circumscripţie, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea asociatului Carpenscaia Svetlana, pentru data de 24 martie 2009, ora 11.30, la şedinţa judiciară (bd. Ştefan cel Mare 73, bir. 213, et. 2) în calitate de pârât, pe cauza intentată de SC „Chilichia" SRL, privind excluderea din asociaţie.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Ion Stepanov

⁂

Judecătoria Economică de Circumscripţie, solicită prezentarea obligatorie a reprezentantului SRL „Menol Grup" cu sediul în mun. Chişinău, str. Petricani 296/A, pentru data de 17 martie 2009, ora 10.15, la şedinţa judiciară (bd. Ştefan cel Mare 73, bir. 219) în calitate de pârât pe cauză civilă intentată de ÎM „Construcţia Făleşti".

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Zinaida Talpalaru

⁂

Judecătoria Economică de Circumscripţie, solicită prezentarea obligatorie a reprezentantului SRL „New & Elit" cu sediul în mun Chişinău, str. Sarmisegetusa 88, pentru data de 30 martie 2009, ora 13.30, la şedinţa judiciară (bd. Ştefan cel Mare 73, bir. 219) în calitate de pârât pe cauză civilă intentată de SA „Telemedia Group".

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Zinaida Talpalaru

⁂

Judecătoria Economică de Circumscripţie, solicită prezentarea obligatorie a reprezentantului SRL „Extranet Grup" cu sediul în mun Chişinău, bd. Renaşterii 9, ap. (of) 54, pentru data de 30 martie 2009, ora 13.30, la şedinţa judiciară (bd. Ştefan cel Mare 73, bir. 219) în calitate de pârât pe cauză civilă intentată de SA „Telemedia Group".

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Zinaida Talpalaru

⁂

Judecătoria Economică de Circumscripţie, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Index - Grup", pentru data de 23 martie 2009, ora 15.30, la şedinţa judiciară (bd. Ştefan cel Mare 73, bir. 230) în calitate de pârât pe cauza civilă intentată de SRL „Garanţia Management Prim".

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Al. Rotari

⁂

Judecătoria Economică de Circumscripţie, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Pavalex-Plus", pentru data de 23 martie 2009, ora 15.30, la şedinţa judiciară (bd. Ştefan cel Mare 73, bir. 230) în calitate de pârât pe cauza civilă intentată de SRL „Garanţia Management Prim".

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Al. Rotari

⁂

Judecătoria Economică de Circumscripţie, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Ren Donne", pentru data de 7 aprilie 2009, ora 11.30, la şedinţa judiciară (bd. Ştefan cel Mare 73, bir. 230) în calitate de pârât pe cauza civilă intentată de SRL „Rumitox".

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Al. Rotari

⁂

Judecătoria Economică de Circumscripţie, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului ÎM „Moldan" SRL, pentru data de 31 martie 2009, ora 14.00, la şedinţa judiciară (bd. Ştefan cel Mare 73, bir. 207) în calitate de pârât pe cauza civilă intentată de ÎM „Telemedia Group" SA.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător N. Plugari

⁂

Judecătoria Economică de Circumscripţie, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Giarymol", pentru data de 31 martie 2009, ora 14.00, la şedinţa judiciară (bd. Ştefan cel Mare 73, bir. 207) în calitate de pârât pe cauza civilă intentată de ÎM „Telemedia Group" SA.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător N. Plugari

⁂

Judecătoria Economică de Circumscripţie, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Eltadesign", pentru data de 31 martie 2009, ora 14.00, la şedinţa judiciară (bd. Ştefan cel Mare 73, bir. 207) în calitate de pârât pe cauza civilă intentată de ÎM „Telemedia Group" SA.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător N. Plugari

⁂

Judecătoria Economică de Circumscripţie, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului S.C. „Limi Inter" SA, pentru data de 16 aprilie 2009, ora 9.30, la şedinţa judiciară (bd. Ştefan cel Mare 73, bir. 207) în calitate de pârât pe cauza civilă intentată de SA „Autoprim Service".

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător V. Orîndaş

⁂

Judecătoria Economică de Circumscripţie, solicită prezentarea obligatorie a reprezentantului SRL „Maxconfort", pentru data de 26 martie 2009, ora 13.00, la şedinţa judiciară (bd. Ştefan cel Mare 73, bir. 220) în calitate de pârât pe cauză civilă intentată de SA.ÎM şi Compania „Consulting Grup", privind încasarea datoriei şi revendicarea bunului.

Prezenţa este obligatorie.

Judecător I. Gancear

⁂

Judecătoria Centru mun. Chişinău, solicită prezentarea cet. Gaina Nicolai Ion, pentru data de 18 martie 2009, ora 10.00, la şedinţa judiciară (str. Bulgară 43, bir. 56) în calitate de pârât pe cauza civilă intentată de Gaina Nina, privind desfacerea căsătoriei.

Judecător Lilia Vasilevici

⁂

Judecătoria Buiucani mun. Chişinău, solicită prezentarea cet. Cobîleanschi (Popa) Vladimir, pentru data de 18 martie 2009, ora 9.00, la şedinţa judiciară (str.M. Viteazul 2, bir. 606) în calitate de pârât pe cauza civilă nr. 2-786/09, intentată de Juraveli Nadejda, privind decăderea din drepturile părinteşti.

Judecător Ghenadie Plămădeală

⁂

Judecătoria Buiucani mun. Chişinău în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea reclamatului Donev Mihail Nicolae a.n. 17.11.1965, pentru data de 20 martie 2009, ora 12.00, la şedinţa judiciară (str.M. Viteazul 2, bir. 506) în calitate de pârât pe cauza civilă intentată de ACC 53/405 COOP, privind recunoaşterea dreptului pierdut la spaţiul locativ.

Judecător Silvia Gîrbu

⁂

Judecătoria Buiucani mun. Chişinău în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Luţcan Roman (mun. Chişinău, str. Voluntarilor 12/1, ap. 46), SRL „Mobias Realt" (mun Chişinău, str. Tighina 65), OCT Chişinău, pentru data de 23 martie 2009, ora 10.00, la şedinţa judiciară (str.M. Viteazul 2, bir. 605) în calitate de pârâţi pe cauza civilă intentată de Aristarhova Oxana, privind recunoaşterea nulităţii contractului.

Prezenţa este obligatorie.

Judecător M. Leanca

⁂

Judecătoria Râşcani mun. Chişinău, solicită prezentarea cet. Ojog Vladimir Filip, pentru data de 16 martie 2009, ora 10.00, la şedinţa judiciară (str. Kiev 3, bir. 15) unde va avea loc examinarea cauzei civile intentată de Ojog Vera, privind radierea vizei de reşedinţă.

Judecător I. Timofei

⁂

Judecătoria Râşcani mun. Chişinău, solicită prezentarea cet. Stavilă Victor, pentru data de 2 aprilie 2009, ora 16.30, la şedinţa judiciară (str. Kiev 3, bir. 20) în calitate de pârât pe cauza civilă intentată de Stavilă Olga, privind desfacerea căsătoriei.

Judecător V. Ilaşco

⁂

Judecătoria Râşcani mun. Chişinău, solicită prezentarea cet. Scurtu Ana, pentru data de 2 aprilie 2009, ora 9.15, la şedinţa judiciară (str. Kiev 3, bir. 3) în calitate de pârât pe cauza civilă intentată de Boldescu Vladimir, privind radierea vizei de reşedinţă.

Judecător Ig. Vornicescu

⁂

Judecătoria Râşcani mun. Chişinău, solicită prezentarea cet. Jovmir Margarita, pentru data de 23 martie 2009, ora 16.45, la şedinţa judiciară (str. Kiev 3, bir. 3) în calitate de pârât pe cauza civilă intentată de Bellos Constantin, privind desfacerea căsătoriei.

Judecător Ig. Vornicescu

⁂

Judecătoria Râşcani mun. Chişinău, solicită prezentarea cet. Arhipovschii Vladimir, pentru data de 29 aprilie 2009, ora 10.00, la şedinţa judiciară (str. Kiev 3, bir. 16) unde va avea loc examinarea cauzei privind desfacerea căsătoriei, modificarea cuantumului pensiei alimentare.

Judecător E. Cobzac

⁂

Judecătoria Ciocana mun. Chişinău în conformitate cu art. 108 CPC al RM solicită prezentarea cet. Matveev Alexandr Leonid, a.n. 15.07.1979, dom. or. Bălţi, str. Alexandru cel Bun 32, ap. 22, pentru data de 25 martie 2009, ora 9.00, la şedinţa judiciară (str.M. Sadoveanu 24/1, bir. 309) în calitate de pârât pe cauza civilă intentată de Matveev Elena, privind desfacerea căsătoriei.

Judecător Ion Bulhac

⁂

Judecătoria Ciocana mun. Chişinău în conformitate cu art. 108 CPC al RM solicită prezentarea cet. Maaita Mazen, pentru data de 30 martie 2009, ora 9.30, la şedinţa judiciară (str.M. Sadoveanu 24/1, bir. 303) în calitate de pârât pe cauza civilă intentată de Rudenco Elena, privind desfacerea căsătoriei.

Judecător Ala Malîi

⁂

Judecătoria Botanica mun. Chişinău, solicită prezentarea cet. Boreţ Galina şi a reprezentantului SA „Dovas", pentru data de 20 martie 2009, ora 16.30, la şedinţa judiciară (str. Zelinschi 13, bir. 8) unde va avea loc examinarea cauzei civile intentată de „Consulting Grup", privind revendicarea bunului autoturismului.

Judecător Serghei Dimitriu

⁂

Judecătoria Hânceşti solicită prezentarea cet. Munteanu Gheorghe Toma a.n. 26.08.1950, pentru data de 20 martie 2009, ora 15.00, la şedinţa judiciară (or. Hânceşti, str. Chişinăului 7, bir.7 în calitate de pârât pe cauza civilă nr. 2-259, intentată de Natalia Sorici, privind încasarea împrumutului.

Judecător Maria Avornic

⁂

Judecătoria Ialoveni solicită prezentarea cet. Plămădeală Ion domiciliat în s. Ulmu rn. Ialoveni, pentru data de 23 martie 2009, ora 13.00, la şedinţa judiciară (or. Ialoveni, str. Prieteniei 4, bir. 17) în calitate de pârât pe cauza civilă intentată de Direcţia Generală pentru administrarea clădirilor Guvernului Republicii Moldova, privind încasarea sumei.

Judecător Iu. Sciastlivîi

⁂

Judecătoria Căuşeni solicită prezentarea cet. reclamantei-pârâtei Ciobanu Olga Chiril, dom. s. Ermoclia, rn. Ştefan Vodă, pentru data de 24 martie 2009, ora 10.00, la şedinţa judiciară (or. Căuşeni, str. Ştefan cel Mare 6, bir.12) unde va avea loc examinarea cauzei civile intentată de Ciobanu Victor, privind declararea nulităţii contractului de donaţie.

Judecător G. Marchitan

⁂

Judecătoria Soroca, solicită prezentarea cet. Ghervas Corneliu, pentru data de 23 martie 2009, ora 9.00, la şedinţa judiciară (or. Soroca, str. Independenţei 62, bir. 1) în calitate de pârât pe cauza civilă, privind desfacerea căsătoriei.

Judecător Alexandru Negru

⁂

Judecătoria Soroca, solicită prezentarea cet. Dubniuc Lilia, pentru data de 24 martie 2009, ora 9.00, la şedinţa judiciară (or. Soroca, str. Independenţei 62, bir. 1) în calitate de pârât pe cauza civilă, privind desfacerea căsătoriei.

Judecător Alexandru Negru

⁂

Judecătoria Soroca, solicită prezentarea cet. Hriplivîi Veaceslav, pentru data de 30 martie 2009, ora 9.00, la şedinţa judiciară (or. Soroca, str. Independenţei 62, bir. 1) în calitate de pârât pe cauza civilă, privind desfacerea căsătoriei.

Judecător Alexandru Negru

⁂

Judecătoria Râşcani mun. Chişinău, solicită prezentarea cet. Babunic Svetlana, pentru data de 13 martie 2009, ora 9.00, la şedinţa judiciară (str. Kiev 3, bir. 15) în calitate de pârât pe cauza civilă intentată de Babunic Grigore, privind desfacerea căsătoriei.

Judecător I. Timofei

⁂

Judecătoria Ciocana mun. Chişinău, în conformitate cu art. 108 CPC al RM solicită prezentarea cet. Josan Cornelia şi Josan Valeriu, pentru data de 23 martie 2009, ora 9.00, la şedinţa judiciară (str. M. Sadoveanu 24/1, bir. 306) în calitate de pârâţi pe cauza civilă intentată de Izdebschi Sergiu privind declararea nulităţii contractului de primire / predare în proprietate privată a locuinţei.

Judecător Oxana Robu

⁂

Judecătoria Ciocana mun. Chişinău în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Bejenari Alexandru şi Belozerskhii–Redco Serghei, pentru data de 23 martie 2009, ora 10.30, la şedinţa judiciară (str.M. Sadoveanu 24/1, bir. 311) în calitate de pârât pe cauza civilă intentată de BC „Banca Socială" SA, privind încasarea datoriei.

Judecător Vladislav Clima

Ziua femeii, sărbătoarea internațională a mamelor

Ziua de 8 Martie este recunoscută pe întreg Mapamondul ca sărbătoarea internațională a femeii. Luna martie este prima lună a primăverii, când toată natura renaşte şi razele soarelui încep să ne mângâie uşor. Pură coincidență sau nu, în această lună se sărbătoreşte pe lângă mărţişor şi ziua femeii, a mamelor. Femeia este cea mai importantă ființă din lume, mamă şi iubită – elemente fără de care întregul univers nu ar exista.

Originea şi simbolurile zilei de 8 martie, sărbătoarea internațională a femeii

Ziua mamei se sărbătorea încă de pe vremea zeilor din Olimp, când exista un festival dedicat mamei tuturor zeilor şi zeițelor – Rhea. În 1910, la Copenhaga apare pentru prima dată ideea zilei femeii când se sărbătorea mişcarea femeilor pentru egalitate în drepturi şi egalitate de şanse. 7 ani mai târziu se celebrează şi ziua de **8 Martie,** cu prilejul grevei muncitoarelor din Sankt Petersburg. **Ziua femeii** a fost recunoscută ca **sărbătoare internațională** în 1977, devenind o tradiție în majoritatea țărilor din Europa şi în SUA, fiecare sărbătorind-o diferit. Ziua de 8 Martie este pe plan internațional Ziua Femeilor Militante, a celor datorită cărora noi, femeile, avem drept de vot, dreptul la proprietate, dreptul la educație, la divorț, la asistență medicală, la contracepție. Dreptul de a alege şi de a spune Nu!

Ziua femeii şi a mamelor în România

In România, până în decembrie 1989 se vorbea de **ziua mamei**. După Revoluție, noțiunea de ziua mamei este înlocuită cu ziua femeii.

Orice femeie aşteaptă cu nerăbdare **ziua femeii**, zi în care îşi doreşte să fie răsfățată atât de iubit, soț, cât şi de copii, rude şi chiar colegi. Este ziua în care femeia este sau ar trebui să fie ridicată la rang de regină, să primească flori în semn de respect şi mulțumire. Democrația şi tranzacția au făcut ca pretențiile să crească. Şi de la flori s-a ajuns la cadouri cât mai costisitoare şi mai extravagante: bijuterii, parfumuri, excursii şi sejururi în străinătate, prin care bărbații încearcă să-şi exprime dragostea față de femeia din viața lor. Mai mult, emanciparea şi independența financiară a femeilor au impus ca „modă" de ziua femeii participarea la spectacole de striptease masculin sau la „petreceri între fete". Mai nou, ziua femeii este sărbătorită numai între doamne, bărbații fiind excluşi.

Un mare gânditor francez spunea că femeea este « *cea mai frumoasă jumătate a lumii* » - şi acesta este, fără îndoială, unul şi cel mai de preț motiv pentru care ar trebui celebrată femeia.

• Femeile şi bărbații gândesc diferit. De aceea, dacă un bărbat şi o femeie ar suferi leziuni în aceeaşi zonă a creierului, efectele ar fi complet diferite.

• Inima unei femei bate mai repede decât cea a unui bărbat.

• Femeile zâmbesc cu 40% mai mult.

• Femeile se stresează mai mult decât bărbații.

• Femeile sunt foarte pricepute în a descoperi oameni care încearcă să le înşele. Dar o femeie poate să-şi mascheze gesturile în fața unui bărbat şi el nu va şti.

• Femeile sunt cele care în 70% din cazuri introduc acțiunea de divorț.

• Femeile se bâlbâie de 3 ori mai puțin decât bărbații.

• În Hong Kong, o femeie înşelată de soț are dreptul de a-l ucide pe acesta, dar are voie să folosească doar mâinile goale.

• Femeile clipesc de aproape două ori mai mult decât bărbații.

• Mirosul de grepfruit poate face ca o femeie de vârsta a doua să pară cu şase ani mai tânără în percepția bărbaților.

• Femeile sunt mai rezistente la durere decât bărbații.

• Când vorbeşte, o femeie poate auzi în acelaşi timp.

• Femeile bolnave de miopie, care au ales să nască pe cale naturală, îşi pot pierde vederea.

Bancuri

Un bărbat se uita la tv şi se trezeşte cu o tigaie în cap de la nevastă.

- Asta pentru ce este,dragă?

- Ce e cu numele Laura, scris pe biletul ăla?

- A, e numele unui cal pe care am pariat la cursele de cai!

Soția pleacă liniştită.....

A doua zi ,bărbatul se trezeste cu o tigaie şi mai zdravănă în cap.

- Asta pentru ce mai e, dragă?

- Te-a sunat calul!

* * *

O doamnă intră la farmacie şi îi cere farmacistului arsenic.

Farmacistul întreabă:

- Doamnă, dar la ce vă trebuie arsenicul?

- Ca să-l omor pe soțul meu !

- Doamnă, nu pot să vă vând arsenic pentru acest motiv, îmi pare rău, spune farmacistul.

Atunci doamna scotoceşte în poşetă şi scoate o fotografie cu soțul ei, care făcea dragoste cu soția farmacistului.

Acesta se uită la fotografie şi spune:

- Ah, scuzați-mă, n-am ştiut că aveți rețeta !

Aniversări

Valeriu PĂDURARI,
judecător Bălți - 35 de ani

Mult stimate Valeriu Pădurari,

Popasul aniversar la care ați ajuns evidențiază tot mai mult deosebitele calități care conferă personalității dumneavoastră alura unei persoane demne de admirație, care prin asiduitate, cinste, perseverență, profesionalism a atins culmi înalte.

...şi pentru că o zi din acest început de sublimă primăvară este specială pentru Dumneavoastră, vă adresăm şi noi sincere şi calde cuvinte de felicitare.

Vă dorim multă sănătate, bucurii de la cei dragi, deplină revelație sufletească, noi împliniri şi succese pe măsura aşteptărilor.

La mulți ani!

* * *

Zilele acestea şi-au aniversat ziua de naştere ***Natalia Simciuc****, judecător Buiucani;* ***Elena Cojocari****, judecător Buiucani;* ***Xenofon Ulianovschi****, judecător CA Chişinău;* ***Ghenadie Bîrnaz****, judecător Râşcani mun. Chişinău;* ***Andrei Guțu****, judecător Sângerei;* ***Vasile Gheţu****, judecător Edineț;* ***Ion Dandara****, preşedinte interimar al judecătoriei Sângerei;* ***Mîțu Ghenadie****, judecător Soroca;* ***Aurel Burlacu****, procuror al rn. Hânceşti.*

Mult stimați omagiați, avem onoarea de a vă adresa sincere urări de viață lungă, trăită în deplină sănătate şi prosperitate alături de cei apropiați şi dragi. Succese şi realizări notorii în activitatea Dumneavoastră profesională.

La mulți ani!

Cu profund respect,
membrii Consiliului de Administrație
al Uniunii Juriştilor,
***Echipa* Dreptul *şi* Revista Națională de Drept**

Echipa redacției Vă adresează un Apel de unire şi sprijin. Vă suntem recunoscători că sunteți abonații noştri şi susțineți ziarul. Noi avem nevoie de acest ajutor şi vom rămâne alături de Dvs.

Caleidoscop

Pedepsiți atunci când le întârzie copiii

O şcoală publică din New York a decis impunerea unei perioade de detenție pentru părinți în cazul în care copiii lor întârzie la şcoală. Astfel, dacă odraslele ajung cu întârziere la cursuri, vor intra însoțite de părinți la detenție în bibliotecă pentru cel puțin 20 de minute. Directoarea spune că şcoala se confruntă cu o adevărată problemă la primele ore.

CALENDAR CREŞTIN

V	6	Cuv. Timotei; Sf. Irh. Eustatie, Gheorghe.
S	7	**Sf. Mare Mc. Teodor Tiron**; Sf. Mc. Mauriciu; Cuv. Atanasie.
D	8	**Duminica I din Post (a Ortodoxiei) Sf. Mc. Policarp, Ep. Smirnei; Cuv. Alexandru.**
L	9	**Întâia şi a doua aflare a Capului Sf. Pr. Ioan Botezătorul.** Cuv. Erasm.
M	10	Sf. Irh. Tarasie, Arhiep. Constantinopolului.
Mr.	11	Sf. Irh. Profirie, Ep. Gazei; Sf. Mc. Sebastian.
J	12	Cuv. Procopie Decapolitul; Cuv. Tit, Talaleu.
V	13	Sf. Mc. Teoctirist; Sf. Mc. Arsenie, Nestor.

FONDATORI:
Universitatea de Stat din Moldova, Uniunea Juriştilor din Moldova

Redactor-şef: Gheorghe AVORNIC
Redactor-şef adjunct: Grigore CAPCELEA

Reporteri: Irina BUREA, Stelina CIOBANU, Laura DUMBRAVĂ
Jurist: Vitalie MODRÎNGĂ
Redactor-stilizator: Sanda RADU
Machetator: Maria BONDARI
Contabila: Maria JOSANU

Adresa redacției:
MD 2009, Chişinău, str. A. Mateevici, 60, bir. 222. Pentru vizitatori: intrarea din str. Bănulescu-Bodoni. Tel.: 57-77-52. Fax: 57-76-90.
DREPTUL · Date bancare: c/d 222472202641. BC Banca Socială. BIC:BSOCMD 2x722. c/f 37934018.

Punctul de vedere al autorilor materialelor publicate nu reflectă neapărat opinia redacției. Redacția nu corespondează cu cititorii, materialele autorilor nu se recenzează şi nu se restituie.
Tiparul executat la tipografia "Prag-3".
Indice – 21596
Tiraj 4600
Com. 442